

OBAVJEŠTENJA O MAMOGRAFIJI

Dobro došli na kliniku za snimanje dojki (BreastScreen WA) ...

Molimo Vas da pročitate ove važne informacije o snimanju dojki i da popunite obrazac za pristanak PRIJE snimanja. Ukoliko imate bilo kakvih pitanja osoblje na odjelu za snimanje će vam pomoci. Također Vas molimo da imate na umu da se procedura snimanja može zaustaviti u bilo koje vrijeme.

Program snimanja dojki

Cilj programa za snimanje dojki je da smanji smrtnost uzrokovanu rakom dojke. Mamografija (Rentgenski snimak dojki) je trenutno najbolji način otkrivanja raka dojki kada je on suviše mali da se osjeti. Ukoliko je rak dojke otkriven u ranoj fazi utoliko su veće mogućnosti za uspješno liječenje.

Program "BreastScreen WA" je usmjeren ka ranom otkrivanju raka dojke. Promjene nađene na mamogramu (snimku) koje ne upučuju na znak raka dojke neće biti spomenute u nalazu.

Trenutna medicinska statistika ukazuje da je ovo snimanje najkorisnije za žene između 50 - 74 godina starosti. Mogućnost obolijevanja od raka dojke raste sa godinama starosti. Procentualno oko 70% slučajeva raka dojke zabilježeno je kod žena od 50 ili više godina starosti. Mamografsko snimanje može smanjiti smrtnost za žene ovog starosnog doba za oko 30%. Korist od mamografskog snimanja je manja za žene ispod 50 godina starosti.

Kako se radi mamografsko snimanje?

Bit ćete zamoljeni da se skinete do pojasa i dobit ćete ogrtač da se obućete. Specijalno uvježban rentgenski tehničar ženskog spola će vam uraditi mamografske snimke.

Da bi se dobila jasna slika , za vrijeme rađenja mamografskog snimka dojka će biti pritisnuta nekoliko sekundi. Može se desiti da vam ovo izazove neugodan osjećaj.

Obično se rade po dva snimka svake dojke, iako se može desiti da je potrebno uraditi više snimaka.

Tko očitava mamogram?

Rezultat vaseg mamografskog snimka će biti zasnovan na istovjetnosti nalaza najmanje dva ljekara specijalista (radiologa) koji imaju veliko iskustvo u očitavanju mamografskih snimaka. Svaki mamografski snimak se zasebno očitava. Ukoliko se desi da se prva dva radiologa ne slažu u mišljenju onda će treći radiolog očitati vaš snimak.

Što ako moram ponoviti mamografsko snimanje?

Vrlo rijetko radiolog može zatražiti da ponovite snimanje zbog toga što kvaliteta snimke nije dovoljno dobra. Ako se to desi, pozvat će vas telefonom ili poslati poziv pismom. Ponovljeno snimanje obavit će se u klinici za snimanje dojki.

Izvještaj o rezultatima testa

Ukoliko je sve u redu bit ćete pismeno obavješteni u okviru od 14 dana. Nije rijedak slučaj da se žena pozove da ponovo dode na dodatne pretrage. Ukoliko je to neophodno, nazvat će vas medicinska sestra sa odjela za procjenu zdravlja dojke iz "BreastScreen WA" da bi

porazgovarala sa vama o tome. U većini slučajeva ove pretrage neće pokazati nikakav problem koji bi zahtjevalo daljnja pretraživanja.

Ženama koje su obavile snimanje na užem području grada bit će ponudeno da dođu u centar za procjenu zdravlja dojke gdje će im, ukoliko je to potrebno, biti obavljene dodatne pretrage i mamografski snimci.

Da bi se izašlo u susret ženama koje su obavile snimanja u pokretnim centrima u unutrašnjosti dodatni mamografski snimci će biti urađeni u pokretnim kolima za rentgensko snimanje.

Napomena: "BreastScreen WA" zadržava mamografske snimke za usporedbu sa budućim snimcima.

Koliko je pouzdan mamografski snimak?

Mamografski snimak može otkriti rak dojke u 90% slučajeva. Postoje neke vrste raka koje se ne mogu vidjeti na mamografskom snimku. Mlade žene ili žene koje koriste hormонаlnu terapiju mogu imati mnogo gušće tkivo dojke nego starije žene, tako da to može predstavljati poteškoću za prepoznavanje raka na mamografskom snimku. U tom slučaju, ukoliko je u pitanju mlađa žena, zbog poteškoća u isključivanju postojanja raka na osnovu mamografskog snimanja mogu biti neophodne dodatne pretrage uključujući biopsiju.

Isto tako, na početku mamografski snimak može izgledati zabrinjavajuće, da bi dodatne pretrage pokazale da ne postoji ozbiljan problem.

Podvrgavanjem mamografskom snimku ne može spriječiti rak dojke ali rano otkrivanje raka dojke osigurava veće šanse za uspiješno liječenje.

Dali mamografski snimak može biti štetan?

Ponekad pritisak na dojku za vrijeme mamografskog snimanja može izazvati privremenu preosjetljivost ili modrice. Ovo ne izaziva dugotrajna oštećenja tkiva dojke.

Za vrijeme svakog mamografskog snimanja koriste se jako male doze zračenja. Trenutna statistika pokazuje da je jako mali stupanj rizika povezan sa izlaganjem radijaciji. Prednosti mamografskog snimanja su daleko veće od rizika.

Za žene koje prepostavljaju da bi mogle biti u drugom stanju ne preporučuje se mamografsko snimanje. Ukoliko postoji mogućnost da ste u drugom stanju molimo Vas da obavijestite osoblje na recepciji ili rentgenskog tehničara

Šta ukoliko trenutno imam oteklinu u dojci ili problem sa dojkom?

Ukoliko ste primjetili oteklinu u dojci, iscijedak iz bradavice ili neke druge promjene na dojkama molimo vas da to kažete rentgenskom tehničaru prije početka mamografskog snimanja. Isto tako je jako važno da posjetite svog liječnika ukoliko imate ikakve simptome čak iako je mamografski snimak uredan.

Zašto vam moram dati podatke mog liječnika opće prakse?

Da bismo vam pružili najbolju moguću njegu vaš liječnik opće prakse treba da ima sve podatke o vasem zdravlju. Mi bismo htjeli da njemu ili njoj pošaljemo nalaz mamografskog snimanja. U periodu između dva mamografska snimanja vrlo je bitno da sami redovito pregledate dojke i ukoliko primjetite neke promjene da to odmah saopćite svom liječniku. Također vam savjetujemo da jednom godišnje odete liječniku na pregled dojki.